

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-43-10>

УДК 336.71+311:339

ВПЛИВ ІНОЗЕМНОГО КАПІТАЛУ НА СТАБІЛЬНІСТЬ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

INFLUENCE OF FOREIGN CAPITAL ON THE STABILITY OF THE BANKING SYSTEM OF UKRAINE

Хома Ірина Борисівна

доктор економічних наук, професор,
Національний університет «Львівська політехніка»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3737-1601>

Папірник Соломія Євгеніївна

магістр,
Національний університет «Львівська політехніка»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5504-552X>

Khoma Iryna, Papirnyk Solomiia

Lviv Polytechnic National University

У статті розглянуто методику НБУ щодо розподілу банківських установ на групи. Названо основні причини привабливості вітчизняного ринку банківських послуг для іноземного інвестора. Проаналізовано позитивні та негативні наслідки присутності іноземного капіталу для вітчизняної банківської системи. Наведено динаміку кількості представлених на ринку банків, в тому числі з іноземним капіталом. Здійснено характеристику провідних банків з іноземним капіталом. Окрім того, проведено дослідження основних показників БСУ (чисті активи, власний капітал, чистий прибуток, обсяг кредитів, наданих фізичним та юридичним особам) станом на 01.01.2022 в розрізі груп банків, визначених НБУ. Особливу увагу зосереджено на аналізуванні динаміки рівня рентабельності капіталу груп банків. Акцент зроблено на тому, що банки іноземних банківських груп відіграли значну роль у забезпеченні стабільності банківської системи України під час кризи 2014–2016 років. На основі дослідження динаміки кількості економічних нормативів НБУ, порушених досліджуваними банками у 2019–2022 рр. визначено, що банки іноземних банківських груп найбільш сумлінно виконують встановлені регулятором економічні нормативи. Зазначено, що вдосконалення державного регулювання діяльності банків з іноземним капіталом є важливою складовою підвищення рівня стабільності вітчизняної банківської системи.

Ключові слова: банківська система, банк з іноземним капіталом, банки іноземних банківських груп, рентабельність капіталу банку, економічні нормативи, державне регулювання.

A characteristic feature of the domestic banking system is the presence of foreign capital. At the same time, the influence of the functioning of banks with foreign capital on the state of the banking sector of Ukraine is ambiguous. The goals of the study are: to carry out a detailed analysis of modern trends in the presence of foreign capital in the banking sector of Ukraine and to determine the impact of these trends on the level of stability of the domestic banking system. The official statistical data of the National Bank of Ukraine on the activity of banks for the period 2008–2022 were used to conduct this study. Research methods used in the work are divided into the following: general scientific (induction, deduction, description, observation); grouping and comparison; analytical (coefficient analysis). The article examines the NBU's methodology for dividing banking institutions into groups. The main reasons for the attractiveness of the domestic market of banking services for foreign investors are named. The positive and negative consequences of the presence of foreign capital for the domestic banking system are analyzed. The dynamics of the number of banks represented on the market, including those with foreign capital, are given. The leading banks with foreign capital were characterized. In addition, a study of the main indicators of the banking system of Ukraine (net assets, equity capital, net profit, volume of loans granted to individuals and legal entities) as of 01.01.2022 was conducted in the section of groups of banks determined by the National Bank of Ukraine. Particular attention is focused on the analysis of the dynamics of the level of profitability of bank groups' capital. Emphasis is placed on the fact that the banks of foreign banking groups played a significant role in ensuring the stability of

the banking system of Ukraine during the crisis of 2014-2016. It was determined that the banks of foreign banking groups most conscientiously fulfill the economic standards established by the regulator. It is noted that improving the state regulation of banks with foreign capital is an important component of increasing the level of stability of the domestic banking system.

Keywords: banking system, bank with foreign capital, banks of foreign banking groups, profitability of bank capital, economic standards, state regulation.

Постановка проблеми. Характерною особливістю сучасної світової економіки виступає глобалізація як процес інтеграції національних економік. Як свідчить досвід, жодна країна не спроможна побудувати ефективну економіку за умов ізоляції від світової економічної системи. Не є виключенням й Україна. Євроінтеграція та зумовлений нею тиск з боку міжнародних фінансових організацій призвели до лібералізації руху іноземного капіталу, що перш за все позначилося на вітчизняній банківській системі. Розширення присутності в національній економіці банків іноземних банківських груп, як форма прояву фінансової глобалізації, чинить неабиякий вплив на банківську систему України, а як наслідок і на економічну безпеку держави в цілому. З огляду на неоднозначність цього впливу питання дослідження функціонування банків з іноземним капіталом у вітчизняній банківській системі на сьогодні є особливо актуальним.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Тема присутності іноземного капіталу в банківській системі України користується широкою популярністю серед науковців, перш за все з огляду на її важливість для подальшого ефективного розвитку країни на ринкових засадах. Зокрема, Іваніцька М. О. [3], Гой Ю. Ю. [4] та Кавецький Я. О. [5] досліджували вплив іноземного капіталу на стан банківської системи України. Гордієнко Л. А. та Сарана Л. А. встановили, що іноземні банки мають позитивний вплив на умови функціонування банківської системи в умовах пандемії COVID-19 [6]. Окрім того, роль банків з іноземним капіталом у забезпеченні сталого розвитку фінансового сектору України описав Кулиняк І. Я. [10]. Дослідженню фактичних показників присутності банків з іноземним капіталом в Україні присвятили свої праці Приказюк Н. В. [11] та Бездітко Ю. М. [12]. Дзюблюк О. В., Владимир О. М. [13] та Прасолова С. П. [14] провели порівняльний аналіз діяльності вітчизняних банків і банків з іноземним капіталом. Щуревич О. І. дослідила проблеми функціонування та регулювання банків з іноземним капіталом в Україні [15]. Однак, надскладні умови

функціонування, в яких опинився банківський сектор України внаслідок коронакризи та повномасштабного вторгнення, зумовлюють потребу подальшого вивчення впливу іноземного капіталу на стан вітчизняної банківської системи.

Формулювання цілей статті: провести детальний аналіз сучасних тенденцій присутності іноземного капіталу в банківському секторі України та визначити вплив цих тенденцій на рівень стабільності вітчизняної банківської системи.

Виклад основного матеріалу дослідження. З метою проведення аналізу діяльності банківської системи України Національним банком було прийнято рішення про розподіл банків на 3 групи: банки з державною часткою, банки з приватним капіталом та банки іноземних банківських груп. Критерієм для віднесення банківської установи до першої групи є пряме або опосередковане володіння державою часткою в статутному капіталі банку, що перевищує 75%. Якщо понад 50% статутного капіталу банку прямо чи опосередковано належить одному чи кільком приватним інвесторам, то він визнається банком з приватним капіталом. До третьої групи зараховуються банки, контрольні пакети акцій яких належать іноземним банкам або іноземним фінансово-банківським групам [1]. Водночас у Законі України «Про банки та банківську діяльність» вводиться поняття «банк з іноземним капіталом», під яким розуміють банк, у якому частка капіталу, що належить хоча б одному іноземному інвестору, становить не менше 10% [2].

Присутність іноземного капіталу є характерною ознакою вітчизняної банківської системи ще з початку незалежності України. Основними причинами привабливості вітчизняного ринку банківських послуг для іноземного інвестора є перспектива отримання надприбутків за рахунок високого рівня відсоткових ставок за кредитами та неспроможність іноземних банків розширювати свою діяльність на національних ринках у зв'язку з обмеженнями, встановленими антимонопольним законодавством. Захоплюючи нові ринки,

зокрема ринки країн, що розвиваються, вони отримують можливість ефективного застосування вільних фінансових ресурсів. Однак посилення цих тенденцій чинить неоднозначний вплив на безпеку вітчизняної фінансової системи. З одного боку спостерігається фінансовий розвиток країни, з іншого – виникають певні загрози (див. табл. 1).

Як свідчать дані таблиці 1, основними перевагами інтеграції БСУ у світовий простір є підвищення рівня її розвитку та вплив іноземних інвестицій. Слід зазначити, що саме іноземні банківські групи фактично врятували банківську систему України під час кризи 2014 року. Більше того, вони й зараз, в умовах воєнного стану та поширення пандемії COVID-19 також мають позитивний вплив на стан вітчизняного банківництва [6]. Водночас негативними наслідками діяльності іноземних банків в Україні є загроза монополізації ринку та втрати суверенітету у сфері здійснення монетарної політики, ускладнення банківського нагляду, зростання рівня чутливості вітчизняних банків до коливань на світових фінансових ринках, посилення іноземного контролю тощо. Все це своєю чергою генує серйозні ризики не лише для банківської системи, а й для фінансової безпеки країни в цілому. Для кращого розуміння наявних тенденцій проаналізуємо динаміку кількості

представлених на ринку банків, в т. ч. з іноземним капіталом (рис. 1).

Дані рисунка 1 вказують на те, що протягом аналізованого періоду кількість представлених на ринку банківських установ зменшилася майже на 60%. Своєрідним переломним моментом став 2014 рік, коли Україна опинилася в одній з найсильніших криз за свою історію. Саме тоді задля оздоровлення банківської системи НБУ було прийнято рішення про збільшення вимог до мінімального рівня капіталу банківських установ, що своєю чергою призвело до ліквідації неякісних та фінансово непрозорих банків. Свідченням очищення банківського сектору є те, що попри зменшення кількості банків обсяги кредитування в Україні майже не змінилися. Показово, що скорочення чисельності комерційних банків було зумовлене в першу чергу ліквідацією банків з приватним капіталом. Основними ж причинами виходу з ринку іноземних банків стала політична та економічна нестабільність, а також анулювання урядом ліцензій банків з російським капіталом.

В таблиці 2 наведемо перелік та коротку характеристику ключових банків з іноземним капіталом, які здійснюють свою діяльність на території України.

З наведених в таблиці 2 даних бачимо, що провідні банки з іноземним капіталом пред-

Таблиця 1

Вплив іноземного капіталу на стан вітчизняної банківської системи

Позитивні наслідки	Негативні наслідки
Підвищення рівня капіталізації вітчизняної банківської системи та ефективності її функціонування	Зростання рівня чутливості вітчизняної банківської системи до економічних та політичних криз в країнах-інвесторах
Пожвавлення конкуренції в банківському секторі	Загроза монополізації ринку іноземними банками
Насичення національної економіки доступними кредитними ресурсами	Збільшення валютного ризику внаслідок росту кредитування в іноземній валюті
Розширення спектру банківських послуг	Ускладнення банківського нагляду
Підвищення якості обслуговування клієнтів	Відплив капіталу за кордон та в офшорні зони
Впровадження високовартісних новітніх технологій та передових методів банківської діяльності	Ризик посилення суперечностей між транснаціональними та національними інтересами
Підвищення кваліфікаційного рівня банківських працівників	Ризик втрати суверенітету у сфері грошово-кредитної політики
Залучення в економіку закордонних інвестиційних ресурсів	Зростання рівня залежності вітчизняної економіки від ефективності роботи інвесторів
Прискорення процесу реформування банківського сектору	Підвищення ймовірності банкрутства вітчизняних банків
Зменшення можливості відмивання коштів	Ризик економічного шпигунства та кібератак

Джерело: складено авторами за даними [3–5]

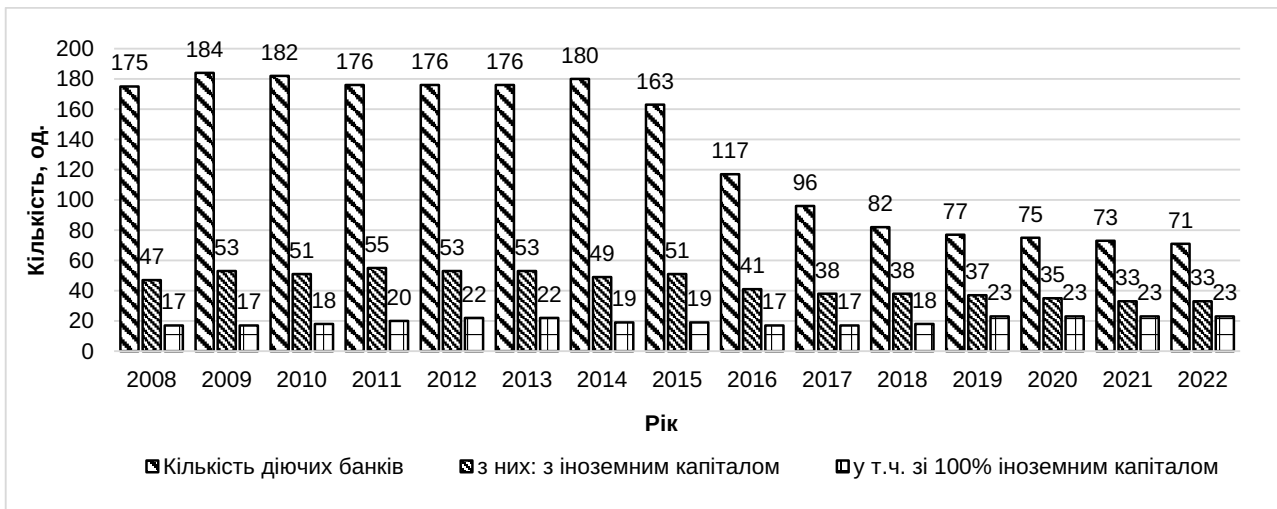

Рис. 1. Динаміка кількості банків за період 2008 – 2022 рр.

Примітка: дані станом на 1 січня кожного року

Джерело: складено авторами за даними [1]

Таблиця 2

Характеристика банків з іноземним капіталом, представлених на ринку України

Назва банку	Країна походження капіталу	Активи станом на 01.08.2022		Статутний капітал станом на 01.08.2022	
		млн грн	частка у БСУ, %	млн грн	частка у БСУ, %
АТ «Райффайзен банк Аваль»	Австрія, Британія	157419,2	7,2	6154,5	1,5
АТ «Креді Агріколь Банк»	Франція	66739,7	3,0	1222,9	0,3
АТ «Укрсиббанк»	Франція, Британія	97717,7	4,5	5069,3	1,2
АТ «Кредобанк»	Польща	34501,7	1,6	2249,0	0,6
АТ «ОТП Банк»	Угорщина	78103,5	3,6	6186,0	1,5
АТ «ПроКредит Банк»	Німеччина	32961,4	1,5	1572,0	0,4
АТ «Сітібанк»	США	43560,1	2,0	200,0	0,0
АТ «ІНГ Банк Україна»	Нідерланди	14077,4	0,6	731,3	0,2
АТ «Правекс-банк»	Італія	9711,7	0,4	979,1	0,2
АТ «Альфа-банк»	Ізраїль, РФ	93392,1	4,3	28726,2	7,1
АТ «Дойче Банк ДБУ»	Німеччина	5415,7	0,2	301,8	0,1
АТ «Піреус Банк МКБ»	Греція	5123,6	0,2	2531,3	0,6
АТ «СЕБ Корпоративний Банк»	Швеція	2984,2	0,1	300,0	0,1
АТ «Банк Форвард»	РФ	2269,3	0,1	1152,9	0,3
АТ «Кредитвест Банк»	Німеччина, Туреччина	1889,8	0,1	364,4	0,1
АТ «Кредит Європа Банк»	Туреччина	711,1	0,03	252,5	0,1
Всього		646578,3	29,5	57993,3	14,3

Джерело: складено авторами за даними [1]

ставлені в Україні такими розвинутими європейськими країнами як Австрія, Франція, Британія, Польща, Німеччина, Туреччина тощо. Причиною їх популярності послужили численні банкрутства вітчизняних банків, що своєю чергою призвело до перерозподілу депозитів в банківській системі на користь фінансових інституцій з європейськими власниками, які продемонстрували стійкі позиції навіть у складних кризових умовах. Показово, що з наведених 16 банків з іноземним капіталом перші 9 належать до рейтингу найнадійніших банків в Україні, складеного на базі офіційної статистики у серпні поточного року [7]. Станом на 01.08.2022 активи банків з іноземним капіталом складають близько третини активів всієї банківської системи, що позитивно впливає на конкурентоспроможність банківського сектора [1]. Натомість вагомою загрозою залишається джерело походження іноземного капіталу, а саме значна частка капіталу з Росії – країни агресора. В першу чергу це стосується АТ «Альфа-банк» – системно важливого банку, який входить до російської холдингової компанії та належить громадянам Росії. Водночас варто зазначити, що в кінці лютого 2022 року з початком активної фази російсько-української війни НБУ було прийнято рішення про анулювання банківської ліцензії та ліквідацію двох банків, що перебували під контролем РФ. Ідеться про АТ «Міжнародний Резервний Банк» та ПАТ «Акціонерний комерційний промислово-інвестиційний банк» [1].

Для поглибленого аналізу проведемо дослідження основних показників БСУ станом

на 01.01.2022 в розрізі груп банків, визначених НБУ (таблиця 3).

На підставі інформації, наведеної в таблиці 3, можемо зробити висновок про те, що банки з державною часткою володіють найбільшим обсягом активів та власного капіталу, а також генерують більше половини прибутку банківського сектора. Важливу роль в даному контексті відіграє АТ «КБ «Приват-Банк», частка якого у власному капіталі вітчизняної банківської системи складає 26% [1]. Таким чином, за умови продажу даного банку іноземному інвестору реальним стає ризик втрати Україною національної банківської системи. На другому місці за рівнем аналізованих показників – банки іноземних банківських груп, на які припадає близько третини активів та капіталу банківської системи України. Прибуток, який є результатом діяльності іноземних банків, становить 29% від загального прибутку банківської системи, а отже державний бюджет України втрачає майже третину податкових надходжень від національної банківської системи. Обсяг наданих кредитів свідчить про те, що банки іноземних банківських груп дотримуються так званої стратегії «збирання вершків», яка полягає у переважному кредитуванні юридичних осіб, зокрема великих компаній. Меншою мірою вони співпрацюють з фізичними особами. Пояснюється це насамперед тим, що розмір кредиту, наданого одній юридичній особі зазвичай перевищує суму кредиту, наданого окремій фізичній особі.

Окрім абсолютних показників, які свідчать про результати роботи банку, таких як чистий прибуток чи обсяг наданих кредитів, над-

Таблиця 3

Основні показники банківської системи України станом на 01.01.2022 в розрізі груп банків, визначених НБУ

Група банків	Чисті активи		Власний капітал		Чистий прибуток		Кредити, надані			
	млн грн	%	млн грн	%	млн грн	%	юридичним особам		фізичним особам	
							млн грн	%	млн грн	%
Банки з державною часткою	959,5	46,7	112,6	44,1	42,6	55,1	314,2	39,3	402,3	55,3
Банки іноземних банківських груп	639,2	31,1	93,0	36,4	22,3	28,8	298,4	37,3	183,0	25,2
Банки з приватним капіталом	454,6	22,1	50,0	19,6	12,5	16,2	187,3	23,4	141,6	19,5
Всього	2053,2	100	255,5	100	77,4	100	799,8	100	726,9	100

Джерело: складено авторами за даними [1]

звичайно важливими та інформативними є відносні показники. У світовій практиці основним показником ефективності банківської діяльності є рентабельність капіталу банку (ROE). Даний показник характеризує економічну віддачу капіталу та розраховується як відношення чистого прибутку до балансового капіталу банку. Вважається, що банк працює ефективно, якщо значення ROE не менше 15% [1]. З метою оцінювання ефективності діяльності банків було досліджено показник рентабельності капіталу трійки головних державних банків (АБ «Укргазбанк», АТ «Ощадбанк» та АТ «Укрексімбанк»), а також трьох провідних банків з числа іноземних банківських груп (АТ «СітіБанк», АТ «Ідея Банк» та АТ «Райффайзен Банк Аваль») і банків з приватним капіталом (АТ «ПУМБ», АТ «Універсал Банк» та АТ «А-Банк»). Результати представлено у вигляді рисунка 2.

Як видно з рисунка 2, прослідковується чітка тенденція до спаду показника рентабельності капіталу для всіх груп банків після 2014 року, коли під тиском макроекономічних та політичних шоків у сукупності з військовим конфліктом наявні проблеми у банківській системі вилились у системну банківську кризу. Однак вже у 2016 році ROE іноземних банківських груп складало 49,79%, що свідчить про ефективність їх діяльності. Банкам з приватним капіталом вдалося досягти нормативного значення ROE (більше 15%) у 2017 році. Натомість найбільш затяжними

наслідки кризи виявилися для банків з державною часткою, яким була притаманна недосконала методика оцінки платоспроможності позичальників і, як наслідок, висока частка непрацюючих кредитів, ведення операцій із пов'язаними сторонами, відмивання коштів та неправомірна діяльність. Таким чином, банки іноземних банківських груп фактично врятували банківський сектор України під час кризи 2014 року, не покинувши вітчизняний ринок після очищення банківської системи від неякісних і фіктивних банків та забезпечивши цим самим його стійкість.

Надійність банківської системи в цілому та окремого банку зокрема безпосередньо впливає на рівень фінансової стабільності в країні та рівень соціально-економічного розвитку. З огляду на це, значної актуальності набуває питання державного регулювання діяльності банків. Одним з ефективних інструментів, за допомогою яких НБУ може вплинути на діяльність банків, є економічні нормативи. Результати аналізу дотримання окремими банками економічних нормативів, встановлених НБУ в рамках запровадження вимог Базельського комітету, наведено в таблиці 4.

Як свідчать дані таблиці 4, банки іноземних банківських груп впродовж аналізованого періоду сумлінно виконують встановлені регулятором економічні нормативи. З-поміж банків з приватним капіталом порушником є АТ «ПУМБ». Даний банк протягом двох аналізованих періодів не виконував нормативу мак-

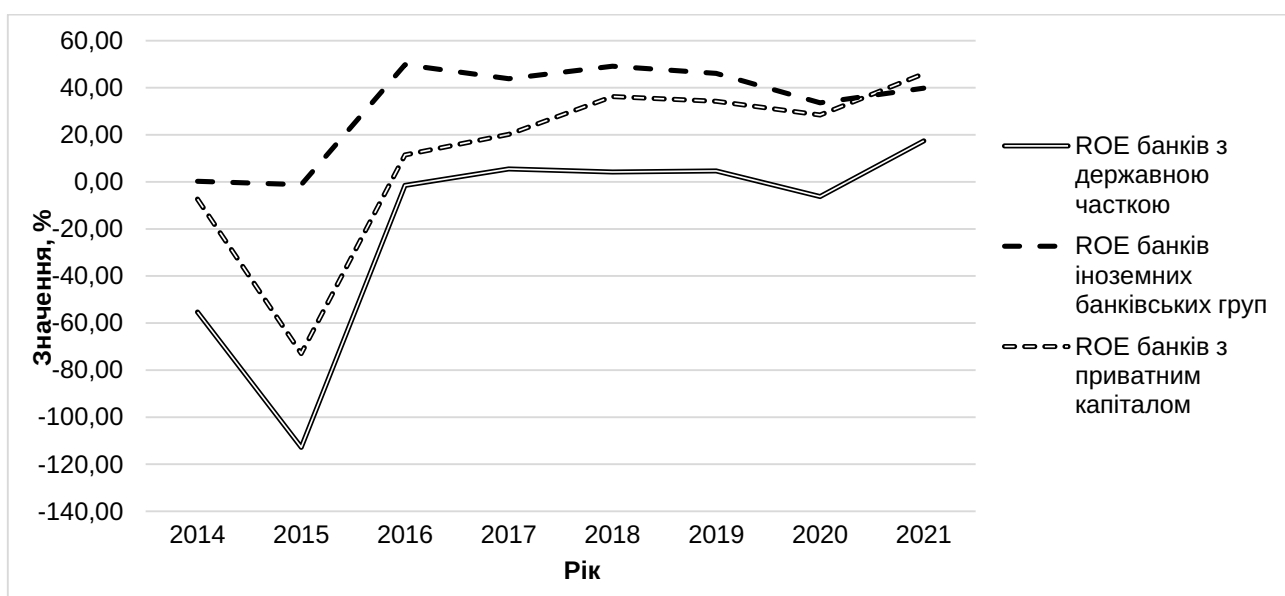

Рис. 2. Динаміка рентабельності капіталу банків у 2014–2021 рр.

Джерело: складено авторами за даними [1]

Таблиця 4

**Динаміка кількості економічних нормативів НБУ,
порушених досліджуваними банками у 2019–2022 рр.**

Назва банку	Станом на				
	01.01.2019	01.01.2020	01.01.2021	01.01.2022	01.09.2022
Банки з державною часткою у капіталі					
АТ КБ «ПриватБанк»	1	1	1	1	1
АТ «Ощадбанк»	1	1	2	2	1
АТ «Укрексімбанк»	1	0	0	0	0
Усього	3	2	3	3	2
Банки іноземних банківських груп					
АТ «Сітібанк»	0	0	0	0	0
АТ «Ідея Банк»	0	0	0	0	0
АТ «Райффайзен Банк Аваль»	0	0	0	0	0
Усього	0	0	0	0	0
Банки з приватним капіталом					
АТ «ПУМБ»	1	1	0	0	0
АТ «Універсал Банк»	0	0	0	0	0
АТ «А - Банк»	0	0	0	0	0
Усього	1	1	0	0	0
Всього по досліджуваним банкам	4	3	3	3	2

Джерело: складено авторами за даними [1]

симального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними особами (Н9). Однак застосування обмежень у вигляді заборони виплати дивідендів та видачі нових кредитів компаніям Ріната Ахметова і Вадима Новинського, визнаного пов'язаною особою, дало змогу усунути згадане вище порушення [8]. Щодо банків з державною часткою в капіталі, то ця група найменш схильна до виконання економічних нормативів. Найбільші системні держбанки – ПриватБанк і Ощадбанк – зі середини 2018 р. порушують норматив ризику загальної довгої відкритої валютної позиції (Л13–1) в десять разів [9]. Керівництво названих банків пояснює, що дана ситуація зумовлена подіями попередніх періодів. Своєю чергою в НБУ зазначають, що на даний момент банки дотримуються індивідуальних планів з входження в нормативні значення лімітів. Загалом протягом досліджуваного періоду спостерігається позитивна тенденція до зменшення сукупного числа порушень економічних нормативів банками в Україні.

Варто зазначити, що з огляду на значну частку іноземного капіталу в банківській сис-

темі України важливу роль у забезпеченні стабільності банківського сектору відіграє грамотно побудована політика державного регулювання діяльності банків з іноземним капіталом. Вона, зокрема, передбачає такі заходи: відстежування країни походження банківського капіталу, аналіз цілей входження іноземних банків з метою недопущення реалізації спекулятивних мотивів, дослідження фінансових показників материнських банків задля запобігання «експорту» фінансових ризиків у вітчизняний банківський сектор, посилений моніторинг за діяльністю банків, власниками яких є компанії з офшорних зон тощо [15]. Водночас слід наголосити, що встановлення будь-яких необґрунтованих вимог до банків з іноземним капіталом може бути розцінено як дискримінаційні заходи, що своєю чергою призведе до значного відпливу капіталу.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Підсумовуючи, слід наголосити, що присутність іноземного капіталу є важливим чинником впливу на стан вітчизняної банківської системи, а отже відіграє значну роль

у забезпеченні сталого розвитку фінансового сектора України. Критерієм віднесення установи до групи банків іноземних банківських груп є приналежність контрольного пакета акцій іноземним банкам або іноземним фінансово-банківським групам. Як свідчить статистика, провідні банки з іноземним капіталом представлені в Україні такими розвинутими європейськими країнами як Австрія, Франція, Британія, Польща, Німеччина, Туреччина тощо. Наслідки присутності істотної частки банків з іноземним капіталом на вітчизняному ринку є досить неоднозначними: з одного боку вони сприяють фінансовому розвитку країни, а з іншого – приховують певні загрози. Результати дослідження дають змогу констатувати, що банки іноземних банківських груп генерують близько третини сукупного обсягу активів, власного капіталу, зобов'язань та чистого прибутку банківської системи, дотримуючись при цьому так званої стратегії «збирання вершків», яка полягає у переважному кредитуванні юридичних осіб, зокрема великих

компаній. Окрім того, високі показники рентабельності іноземних банків та дотримання ними встановлених Нацбанком економічних нормативів впродовж досліджуваного періоду свідчить про те, що дані установи відіграли значну роль у збереженні стійкості банківської системи України під час кризи 2014 року.

Подальше дослідження зазначеного питання є актуальним, особливо в сучасних надскладних умовах функціонування банківського сектору. Банківська система України повинна бути одним з основних драйверів післявоєнного відновлення вітчизняної економіки. З огляду на це, перспективними напрямками досліджень є всебічний аналіз діяльності банків з іноземним капіталом, вивчення перспектив запозичення їх досвіду вітчизняними банками з метою зміцнення конкурентних позицій на ринку, а також вдосконалення методів державного регулювання діяльності банків з іноземним капіталом задля підвищення рівня стабільності вітчизняної банківської системи.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua>.
2. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 р. № 2121-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 5-6. Ст. 30. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>.
3. Іваніцька М. О., Драган О.О. Іноземний капітал у банківській системі України. *Наукові пошуки молоді у XXI столітті*: матеріали наук.-практ. конф. магістрантів, м. Біла церква, 18 лист. 2021 р. Біла Церква, 2021. С. 32–34.
4. Гой Ю. Ю., Теребух М. І. Діяльність банків з іноземним капіталом в Україні. *Комплексний підхід до модернізації науки: методи, моделі та мультидисциплінарність*: матеріали І Міжнар. наук. конф., с. Вінниця, 19 лист. 2021 р. Вінниця, 2021. Т. 1. С. 42–44.
5. Кавецький Я. О. Вплив іноземного капіталу на функціонування банківської системи України. *Економічний потенціал країни: наукові підходи та практика реалізації*: матеріали ІІ Міжнар. наук.-практ. конф., м. Одеса, 4 трав. 2018 р. Одеса, 2018. С. 21–23.
6. Гордієнко Л. А., Сарана Л. А. Сценарії функціонування банківської системи України в умовах пандемії COVID-19. *Електронне наукове фахове видання з економічних наук «Modern Economics»*. 2021. №29. С. 75–81. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V29\(2021\)-12](https://doi.org/10.31521/modecon.V29(2021)-12).
7. Офіційний сайт Форіншурер. URL: <https://forinsurer.com/rating-banks>.
8. Офіційний сайт Finicial Club. URL: <https://finclub.net/ua/analytics/banku-vypravdalysia-za-porushennia-normatyviv.html>.
9. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://minfin.com.ua/ua/currency/articles/sdaem-normativy-kakie-banki-s-trudom-vypolnyayut-trebovaniya-nbu>.
10. Кулиняк І. Банки з іноземним капіталом: рейтингування та роль у забезпеченні сталого розвитку фінансового сектору України. *Вісник Академії праці, соціальних відносин і туризму*. 2018. № 3. С. 36–50. URL: https://www.socosvita.kiev.ua/sites/default/files/Visnyk_3_2018-36-50.pdf.
11. Приказюк Н., Сацюк М. Банки з іноземним капіталом в Україні: суперечності та перспективи розвитку. *Економічний аналіз*. 2020. Том 30. № 1. Частина 1. С. 183–191. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2020.01.01.183>.
12. Бездітко Ю. М. Оцінка показників присутності іноземного капіталу у банківській системі України. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2019. Вип. № 2 (19). С. 305–314. URL: http://www.easterneurope-ebm.in.ua/journal/19_2019/19_2019.pdf#page=306.
13. Дзюблюк О. В., Владимир О. М. Іноземний капітал у банківській системі України: вплив на розвиток валютного ринку та діяльність банків. *Вісник Національного банку України*. 2014. № 5. С. 26–33. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnbu_2014_5_16.

14. Прасолова С. П. Порівняльна оцінка конкурентної позиції вітчизняних та іноземних банків на ринку України: актуальні аспекти. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки»*. 2021. Вип. № 1 (102) С. 51–60. DOI: <https://doi.org/10.37734/2409-6873-2021-1-7>.

15. Щуревич О. І. Проблеми функціонування та регулювання банків з іноземним капіталом в Україні. *Стратегія економічного розвитку України*. 2016. № 38. С. 97–109. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/seru_2016_38_11.

REFERENCES:

1. The official site of the National Bank of Ukraine (2022), available at: <https://bank.gov.ua/> (accessed 29 September 2022).

2. The Verkhovna Rada of Ukraine (2001), The Law of Ukraine «On Banks and Banking Activities», available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text> (accessed 29 September 2022).

3. Ivanits'ka, M. O. and Drahan, O.O. (2021), “Foreign capital in the banking system of Ukraine”, *Naukovi poshuky molodi u XXI stolitti* [Scientific research of youth in the 21st century], nauk.-prakt. konf. Mahistrantiv [science and practice conf. master's students], Bila Tserkva, Ukraine, November 18, 2021, pp. 32–34.

4. Hoj, Yu. Yu. and Terebukh, M. I. (2021), “Activities of banks with foreign capital in Ukraine”, *Kompleksnyy pidkhid do modernizatsii nauky: metody, modeli ta mul'tydystrylinarnist'* [A comprehensive approach to the modernization of science: methods, models and multidisciplinary], Mizhnar. nauk. konf. [International of science conf.], Vinnytsia, Ukraine, November 19, 2021, pp. 42–44.

5. Kavets'kyj, Ya. O. (2018), “The influence of foreign capital on the functioning of the banking system of Ukraine”, *Ekonomichnyy potentsial krainy: naukovy pidkhody ta praktyka realizatsii* [Economic potential of the country: scientific approaches and implementation practice], Mizhnar. nauk.-prakt. konf. [International science and practice conf.], Odesa, Ukraine, May 4, 2018, pp. 21–23.

6. Hordiienko, L. A. and Sarana, L. A. (2021), “Scenarios of the functioning of the banking system of Ukraine in the conditions of the COVID-19 pandemic”, *Modern Economics*, [Online], vol. 29. pp. 75–81. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V29\(2021\)-12](https://doi.org/10.31521/modecon.V29(2021)-12) (accessed 30 September 2022).

7. The official site of the Forinsurer (2022), available at: <https://forinsurer.com/rating-banks> (accessed 29 September 2022).

8. The official site of the Financial Club (2022), available at: <https://finclub.net/ua/analytics/banky-vypravdaly-sia-za-porushennia-normatyviv.html> (accessed 29 September 2022).

9. The official site of the Ministry of Finance of Ukraine (2022), available at: <https://minfin.com.ua/ua/currency/articles/sdaem-normativy-kakie-banki-s-trudom-vypolnyayut-trebovaniya-nbu/> (accessed 30 September 2022).

10. Kulyniak, I. (2018), “Banks with foreign capital: rating and role in ensuring sustainable development of the financial sector of Ukraine”, *Visnyk Akademii pratsi, sotsial'nykh vidnosyn i turyzmu* [Online], vol. 3. pp. 36–50. available at: https://www.socosvita.kiev.ua/sites/default/files/Visnyk_3_2018-36-50.pdf (accessed 30 September 2022).

11. Prykaziuk, N. and Satsiuk, M. (2020), “Banks with foreign capital in Ukraine: contradictions and development prospects”, *Ekonomichnyy analiz*, [Online], vol. 30, pp. 183–191. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2020.01.01.183> (accessed 30 September 2022).

12. Bezditko, Yu. M. (2019), “Evaluation of indicators of the presence of foreign capital in the banking system of Ukraine”, *Skhidna Yevropa: ekonomika, biznes ta upravlinnia*, [Online], vol. 2, pp. 305–314. available at: http://www.easterneurope-ebm.in.ua/journal/19_2019/19_2019.pdf#page=306 (accessed 30 September 2022).

13. Dziubliuk, O. V. and Vladymyr, O. M. (2014), “Foreign capital in the banking system of Ukraine: influence on the development of the foreign exchange market and the activity of banks”, *Visnyk Natsional'noho banku Ukrainy*, [Online], vol. 5, pp. 26–33. available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnbu_2014_5_16 (accessed 30 September 2022).

14. Prasolova, S. P. (2021), “Comparative assessment of the competitive position of domestic and foreign banks on the Ukrainian market: current aspects”, *Naukovyj visnyk Poltav'skoho universytetu ekonomiky i torhivli. Seriya «Ekonomichni nauky»*, [Online], vol. 102, pp. 51–60. DOI: <https://doi.org/10.37734/2409-6873-2021-1-7> (accessed 30 September 2022).

15. Schurevych, O. I. (2016), “Problems of operation and regulation of banks with foreign capital in Ukraine”, *Stratehiia ekonomichnoho rozvytku Ukrainy*, [Online], vol. 38, pp. 97–109. available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/seru_2016_38_11 (accessed 30 September 2022).